

El gran Santamaria

El Saló del Còmic de Barcelona creix cada any, multiplica adeptes i reconeixement exterior

Una parella de visitants disfressats al Saló del Còmic. Foto: Adrià Costa

Diumenge 19 va tancar les portes el 33 Saló Internacional del Còmic de Barcelona. Quan les darreres tropes de lectors i fans es retiraven de manera ordenada per la porta principal del Palau 2 de la Fira de Montjuïc, dalt els merlets se'ls mirava, cansat i satisfet, Carles Santamaria, l'inquiet director del certamen. Com un Batman qualsevol. Com ha fet de manera gairebé salvatge des que l'any 2005 va tornar, per segona vegada, a fer-se'n càrrec. Dir ací salvatge és fer curt. Carles Santamaria viu amb passió troiana el còmic i el Saló. Amb una passió excessiva que només entén qui el coneix i sap com es lliura a totes les aventures que ha emprès en una vida professional efectiva i insensata.

Dirigir el Saló del Còmic de Barcelona és una temeritat. El sector, allò que en podríem dir el sector, és curt i prim. Sovint miop. Més enllà de Planeta i Panini no hi ha ni a Espanya ni a Catalunya una indústria del món del còmic sòlida com ho pugui ser a França o Itàlia. Les comparacions són odioses. Perquè a Itàlia o, sobretot, a França la historieta és un negoci solvent, amb tiratges milionaris i lectors adoctrinats en un art propi. A Catalunya, no. Les grans editorials es limiten a quadrar balanços amb traduccions fàcils: manga japonès i superherois americans. Hi ha alguna excepció en el món de l'àlbum d'influència francesa: Norma. I hi ha també alguns herois que fan edicions d'autor autòcton o que tradueixen també els encerts de la darrera novel·la dita gràfica. Pocs i atrevits. Sovint ho paguen deixant-se tots els pèls a la gatera injusta i estreta del mercat.

Per això el Saló sempre viu amb l'ai al cor. Els editors li demanen tots els miracles del món i no en

deixen passar ni una als seus responsables. Al seu responsable de torn. Ficòmic és un petit miracle que sobreviu cada any navegant sense rem i a contracorrent. Les xifres d'assistents no són només la constatació d'un èxit, sinó la garantia de la pròpia supervivència. Si hi ha algun error, els organitzadors del Saló del Còmic, que són també els del Manga, pateixen tots els passos del calvari. L'espectacle s'ha complicat, com tot en aquesta vida i en aquest moment, arran de l'esclat de la crisi. Les subvencions oficials han anat aprimant-se i el Saló del Còmic cada any depèn més d'ell i del seu públic.

La lluita de Carles Santamaria és titànica. Fa anys, després d'un viatge a San Diego, va decidir que volia per a Barcelona un model inspirat en la meca del còmic nord-americà. Però allà les empreses són empreses multimilionàries i, a més, combinen edició i cinema perquè tot és un en el món de l'oci. Marvel o DC són gegants sense comparació proporcional possible en aquesta part del mateix hemisferi.

El Saló del Còmic de Barcelona ha anat creixent, augmentant expositors, sumant més visitants i afegint a la llista de pagans nous espònsors cada any. Carles Santamaria els visita, els inquieta, els inunda de projectes fets a mida, els persegueix i se'ls guanya. El miracle roda cada maig.

Amb un pressupost justíssim -pa, oli i sal- comparat amb els seus altres germans europeus, l'equip de Ficòmic salva exposicions -enguany n'han muntat dinou-, convida dibuixants i guionistes de primeríssima fila, organitza anualment els premis del sector i desplega un artefacte de difusió de notícies equiparable al govern de la república francesa. Al costat de Carles Santamaria, saltant els mateixos taulells roents, hi ha la directora comercial, Pilar Gutiérrez; la directora de relacions internacionals, Graziella Pérez; la cap comercial, Núria Martínez; el director creatiu, Guillermo Bosch -Guibo-; el responsable d'escenografia d'exposicions, David Nieto; la responsable d'administració, Cristina Moix i l'assistent, Asela Sánchez. Lligats en la mateixa salsa coent cal destacar també la feina de Tomàs Pardo, com a responsable, de comunicació i la del comissari d'exposicions i coordinador d'activitats, Antoni Guiral. Escassa i meritòria tropa.

Aquesta gent es multiplica per vint els 365 dies de l'any per fer la mateixa funció que en uns altres certàmens ocupen un centenar llarg de professionals. El miracle dels pans i dels peixos. Sempre sota la mirada inquieta de Carles Santamaria. El gran Santamaria, que s'encén amb més raó que el santoral sencer quan després de cada nova edició del Saló, terrible com totes, encara amb sang, suor i llàgrimes als plafons vençuts, un crític idiota o un bloguer de referència i d'enormes punyetes critiquen aquell micròfon que no s'acabava d'ajustar o un original que no els va agradar en l'exposició menys significativa. N'hi ha que naixen per empenyar.

El Saló del Còmic de Barcelona creix cada any, s'enrama, multiplica adeptes i reconeixement exterior. Amb quatre duros i un ral. I sense que gairebé ningú de l'interior els ho reconegui. Glòria als herois!

El Joker, un dels protagonistes del Saló del Còmic 2015 Foto: ACN